

Naadighed over, baade hvorledes Kassen skal bestyres, og hvorledes der skal forholdes med Reserverfonden. Jeg skal ikke videre komme ind paa de andre Smaating, som jeg kunde have havt Lykt til at omtale; blot dette vil jeg berøre, at jeg er enig med de fleste ærede Medlemmer i, at det er rigtigt, at Sparekasserne faae en saadan Kontrolering, at Regjeringen ved det offentliggjorte Regnskab kan faae at vide, hvorledes Status er i de forskjellige Sparekasser. Jeg har ikke det Mindste imod, at det gjøres muligt for Regjeringen at komme til Kundskab om Sparekassernes Tilstand. Jeg ønsker Offentliggjørelsen, og betragter Sparekassernes Forpligtelse til at offentliggjøre deres Status som en Betyggelse. Jeg er derfor ikke bange for at give Regjeringen Ret til, naar den efter de fremlagte Regnskaber finder, at en Sparekasse er i stærk Tilbagegang, og at der er Fare for Insolvens, at stride ind, om end jeg har det Naab, at denne Ret ikke vil komme i Brug. Jeg ønsker, ifødetfor hvad der nu er Tilfældet, at der eksisterer Bestyrelser rundt omkring i Landet, som ere staaede ved Supplering, en Lovbestemmelse, som siger, at alle Sparekassbestyrelser skulle vælges af Interessenterne efter visse givne Regler; men det lader jo ikke til, at denne Tanke har nogen Tilslutning i Salen. Selv om dette mit Ønske imidlertid ikke kan blive gennemført, kan jeg dog gaa med til Lovens øvrige Bestemmelser. Til disse Bemærkninger skal jeg indskrænke mig.

Scharling: Jeg har kun begjæret Ordet for i en kort Replik at værgе mig imod nogle Fortolkninger af mine Udtalelser, der ere fremkomne, og som maa betegnes som i det Hele taget en Misforstaaelse eller en mindre korrekt Opfattelse. Det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds (Bojzen) udtalte den Mening, at dersom den Anskuelse, jeg forsøger, gik igjennem, vilde det være det Samme som at frue Udviklingen her i Landet en Menneskealder tilbage. Jeg maa paa det Bestemteste benegte dette. Jeg har slet ingen Tilbøjelighed til at reducere Sparekassinstitutionen saaledes, at Udviklingen derved skrues tilbage. Jeg har kun villet fremhæve, at det gjælder om for disse som for alle andre menneskelige Ting, at de maa søge deres Styrke i deres rette Begrændsning. Jeg ønsker at bevare Sparekassinstitutionen sund og livskraftig, men det vil kun kunne ske, naar Sparekasserne holde sig indenfor de rette Grændser. Det har ikke været min Mening, at de Sparekasser, som forfølge videregaaende Formaal, derfor skulde ophøre at bestaa, skulde miste deres Kapital. Jeg har kun villet gjøre gjældende, at, naar en Sparekasse vil drive egentlig bankmæssige Forretninger, bør den ogsaa opfylde den første og simple Betingelse, som stilles til enhver Bank, at have Garanti. Det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds mente, at en stor Del af vore Spare-

kasser havde en saadan Garanti paa en eller anden Maade. Det kan gjerne være, at der er nogle, der have det, men jeg betvivler, at det er Flertallet. Der foreligger ingen Oplysninger i den Retning. Det hedder udtryffeligt i Dpgjørelserne fra statistisk Bureau, at der Intet staaer derom i de Beretninger, som ere indkomne om Sparekasserne. Det samme ærede Medlem og det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 4de Valgkreds (Hørup) syntes tillige at mene, at jeg vilde reducere Sparekasserne til blot at være et Gjemmested for Smaafolks Sparepenge, og mente, at det vilde være en meget ubetydelig Opgave for dem. Jeg har ikke sagt noget Saadant. Jeg har udtalt, at man ikke maa glemme denne Side af Sagen over de Formaal, som de nu til dels ad andre Veie forfølge, og at det gjaldt om, at dette deres oprindelige Formaal ogsaa blev fyldtgjort. Jeg skal tilføje, at der jo dog ogsaa er andre Folk end Smaafolk, som kunne opspare Penge, som de kunne ønske at faae opbevarede. Jeg er enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 4de Valgkreds i, at Sparekassernes blomstrende Tilstand er et Vidnesbyrd om Landets Velstand; men jeg gjør gjældende, at de Midler, der bør søge hen til Sparekasserne, ere de egentlige Sparepenge, og at derimod Forretningsfolks midlertidig disponible Penge, de egentlige Foliopenge, som indfattes idag for at tages ud imorgen, naar der er en frugtbar Anvendelse for dem, ikke høre hjemme i Sparekasserne, og at, naar de søge derhen, vil det berede større eller mindre Farer for Sparekasserne. Det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds syntes at mene, at jeg savner Blik for den Betydning, som Sparekasserne have for vort Lands og særlig for vort Agerbrugs Udvikling. Det maa jeg benegte. Jeg har meget vel Blikket aabent derfor; men jeg tror, at han og andre ærede Medlemmer savne Blik for den anden Side af Sagen, nemlig den Skade, som Sparekasserne have gjort ved at forhindre Udviklingen af videregaaende fuldkommnere Institutioner, som ikke kunne betragtes som egentlige Bankinstitutioner. Jeg kan ikke Andet end i saa Henseende henvisse til Skotland, som i saa mange Retninger byder Paralleler med vore Forhold, men hvor Udviklingen har naaet videre frem, i enkelte Henseender endogsaa langt videre frem end her; blandt Andet fordi de paa et tidligt Standpunkt have havt et meget vel udviklet Banksystem. Jeg tror, at vi have savnet dette for meget, og at vore Sparekasser kun have været et Surrogat herfor; men jeg misfjender ingenlunde derfor den Betydning, de have havt ved at træde ifødetfor Banker, hvor ingen Banker var. Naar jeg har udtalt, at en Sparekasse var en Bank uden Aktiekapital, har det ikke været min Mening, saaledes som man fra forskjellige Sider synes at have opfattet det, dermed at give en Definition af, hvad en Sparekasse er og efter sin Natur bør være;